

Terwijl parlement discussieert over polarisatie tussen landbouw en natuur, zetten drie cases discussie op scherp

Op de dag dat de discussie in de Commissie Landbouw van het Vlaams parlement hoog opblaait over de polarisatie tussen landbouw en natuur, verschijnen er in de pers drie dossiers waaruit blijkt dat ruimtelijke afbakeningsprocessen de huidige onvrede bij landbouwers verder voeden. In Glabbeek (Vlaams-Brabant) en het IJzerbekken (West-Vlaanderen) gaat het over natuurbeheerplannen, in de Kempen om het Beleidsplan Ruimte van de gemeente Essen (Antwerpen).

🕒 28 FEBRUARI 2024 – LAATST BIJGEWERKT OM 29 FEBRUARI 2024 11:15

Griet Lemaire, Ruben De Keyser & Jerom Rozendaal

Lees meer over:

[natuur](#)

[ruimtelijke ordening](#)

Pittige discussie

Sinds de landbouworganisaties in de marge van de boerenprotesten een stop hebben geëist op het aankopen van landbouwgrond door de overheid en door gesubsidieerde natuurorganisaties, is de polarisatie tussen landbouw en natuur alleen maar toegenomen. Na een debat vorige week in de parlementaire commissie Leefmilieu kwam het onderwerp ook aan bod in de commissie Landbouw. Zowel vanuit Groen, Vooruit als N-VA werden er vragen gesteld aan Vlaams landbouwminister Jo Brouns (cd&v).

Die noemde het een belangrijk onderwerp dat naar zijn mening onnodig en te veel is gepolariseerd. “De voorbije twee jaar ben ik bijzonder veel gaan spreken over het landbouwbeleid en de uitdagingen rond stikstof en er ging geen avond voorbij dat ik niet geconfronteerd werd met vragen over grond en specifieke vragen over aankopen door natuurorganisaties en het Agentschap Natuur en Bos (ANB) in landbouwgebied. Ik reflecteer gewoon heel open wat ik voel op het terrein en op dat vlak was er heel wat spanning”, aldus Brouns.

nieuws

Dat antwoord was niet naar de zin van Groen-parlementsleden Mieke Schauvliege die vertuining en verpaarding als de belangrijkste oorzaken ziet voor het verdwijnen van landbouwgrond. “Ik moet eerlijk zeggen, ik val van mijn stoel. U zegt dat er te veel gepolariseerd wordt, maar het is wel u die gepolariseerd hebt”, stelde ze. Schauvliege vindt het ook onbegrijpelijk dat het schrappen van zonevreemde functiewijzigingen in agrarisch gebied nooit op de onderhandelingstafel hebben gelegen tijdens de onderhandelingen tussen de Vlaamse regering en de landbouworganisaties. Haar partijgenoot Chris Steenwegen trad haar bij. “Wat ik betreurt is dat de focus van het debat helemaal op die natuuraankopen is gelegd, terwijl iedereen weet dat dit het probleem niet is. U hebt dat discours gesteund in de pers. Op die manier is er veel maatschappelijke schade berokkend en veel

Natuurverenigingen vinden inhoud gelekte onderhandelingsnota tussen regering en boeren “hallucinant”

14 FEBRUARI 2024

voelen door ruimtelijke afbakeningsprocessen of de opmaak van natuurbeheerplannen.

West-Vlaanderen - Westhoek: Protest tegen natuurbeheerplan IJzer- en Handzamevallei

In de Westhoek zijn boeren en lokale besturen bijzonder bezorgd over het nieuwe natuurbeheerplan IJzer- en Handzamevallei. ANB wil een natuurreservaat uitbreiden over een gebied in Alveringem, Lo-Reninge, Diksmuide, Kortemark, Houthulst, Langemark-Poelkapelle, Ieper, Vleteren en Poperinge. Lokale boeren vrezen dat dit de vergunbaarheid van hun landbouwbedrijven in gevaar brengt. Hoewel ANB het natuurproject wil realiseren op eigen gronden, is er toch bezorgdheid bij lokale boeren. Het Algemeen Boerensyndicaat (ABS) vat de grieven samen. “De inkt van het gemaakte akkoord met de Vlaamse regering is nog niet droog of het wordt al volop geschonden”, klinkt het. “Misschien niet naar de letter, maar naar de geest van het akkoord is het signaal dat de natuurbeheerplannen die nu in onderzoek liggen, compleet fout.” Hoewel een openbaar onderzoek telkens een maand duurt, geven verschillende betrokken boeren aan dat ze pas deze week, slechts enkele dagen voor de afloop van het onderzoek op 29 februari, op de hoogte zijn gebracht. In [Het Nieuwsblad](#) doet de lokale landbouwer Johan Debruyne zijn beklag over de gang van zaken. “Het openbaar onderzoek loopt van 29 januari tot 29 februari”, laat hij optekenen in de krant. “Maar pas zeven dagen voordien weten de landbouworganisaties en landbouwers wat er precies gaande is of dat er een openbaar onderzoek lopende is.”

Volgens ABS moest er beter worden gecommuniceerd. “Het is een democratie onwaardig dat een dergelijk ingrijpend plan pas luttele dagen voor het aflopen van de bezwaarperiode bekend geraakt. Betrokken grondgebruikers- en eigenaars worden niet verwittigd. Er is gewoonweg geen verplichting tot het echt openbaar maken van de plannen.”

Woordvoerder Jeroen Denaeghel van ANB spreekt dat tegen. “Laat? Het klopt niet - zoals ik lees in de pers - dat het gemeentebestuur van Diksmuide pas vijf dagen geleden op de hoogte werd gebracht. De gemeente zelf publiceerde een maand geleden al het natuurbeheerplan op haar eigen website”, zegt hij.

Reportage

Landbouwer in Brabantse Wouden: “Wij willen boeren, geen B&B runnen of bos onderhouden”

8 MEI 2023

vergunbaarheid van omliggende bedrijven, geloven de landbouwers. Denaeghel spreekt dat dan weer tegen. “Er is geen enkele impact”, zegt hij. “Het natuurbeheerplan heeft enkel gevolg voor de eigenaar van de percelen. Zowel de percelen in 2014 (696 ha), als de uitbreiding (190 ha) zijn allemaal eigendom en in beheer van Natuur en Bos (ANB).”

Protestactie

“Donderdag voeren we vanaf 10 uur actie aan het VAC in Brugge”, zegt ABS. “Met deze actie eisen we de onmiddellijke stopzetting van het goedkeuren van natuurbeheerplannen waarbij het globaal kader ingrijpt in het agrarisch gebied (ook niet herbevestigd). We eisen dat per direct alle aankoopsubsidies stopgezet worden, zolang alle gebiedsafbakeningen niet gebeurd zijn.”

Landbouwer Johan Debruyne, die samen met een dertigtal andere landbouwers aanwezig was op de gemeenteraad van Diksmuide, schetst hun bezorgdheden in Het Nieuwsblad. “Jonge landbouwers komen met hun bedrijven bijna volledig in natuurreservaat type 4 te liggen”, zegt hij nog aan de Mediahuiskrant. “Dat is het hoogst beschermde natuurgebied dat er is. We vrezen daarom dat de Handzamevallei niet langer economisch maar ecologisch zal ingekleurd worden met als onmiddellijk gevolg dat de gronden er waardeloos worden. We vragen niet enkel het negatief advies van de stad maar ook overleg met hogere instanties.”

kwaadheid gecreëerd die we zullen moeten aanpakken. Want landbouw en natuur zijn veroordeeld tot samenwerken”, zo stelde hij.

Op hetzelfde ogenblik dat dit debat aan de gang is, verschijnen er verschillende artikels in de pers en worden er persberichten verspreid over drie verschillende dossiers waarbij landbouwers zich bedreigd

Vergunbaarheid

“Landbouw en natuur zijn verweven in de betrokken gebieden”, zegt ABS. “Het is dankzij landbouw dat deze gebieden nog bestaan, maar dat wordt gemakshalve vergeten. Dit natuurbeheerplan zal er rechtstreeks voor zorgen dat tientallen landbouwbedrijven in de nabije toekomst onvergunbaar worden en zullen moeten stoppen.”

ABS beweert dat ANB als indiener van het natuurbeheerplan een claim legt op andermans eigendom. Dat is – in de letterlijke zin althans – niet correct. Het volledige project gebeurt op gronden in bezit van ANB. Het gaat om een natuurgebied type 4, de strengste vorm dus, al zijn de criteria niet verschillend van het oorspronkelijk goedgekeurd natuurbeheerplan in 2014, toen nog onder de term ‘natuurreservaat’. “In het nieuwe natuurdecreet wordt dit anders genoemd: natuurbeheerplan type 4, maar dat is een terminologie-kwestie en betekent hetzelfde”, zegt Denaeghel.

Landbouwers vrezen dat de uitbreiding van dit type 4-gebied slecht nieuws betekent voor de vergunbaarheid van omliggende bedrijven, geloven de landbouwers. Denaeghel spreekt dat dan weer tegen. “Er is geen enkele impact”, zegt hij. “Het natuurbeheerplan heeft enkel gevolg voor de eigenaar van de percelen. Zowel de percelen in 2014 (696 ha), als de uitbreiding (190 ha) zijn allemaal

Negatief advies

Op de lokale televisiezender [WTV](#) kadert Lies Laridon (cd&v), burgemeester van Diksmuide, waarom haar gemeente een negatief advies indient tegen het project. “Het blijkt dat het einddoel van het Agentschap Natuur en Bos een natuurreservaat is. Wij vinden dat echt te verre gaand. We willen hier ook een fietssnelweg maken en nu doet ANB al heel moeilijk over de openbare verlichting.” Volgens Denaeghel klopt dat argument niet. “De aanleg van een fietssnelweg heeft niets te zien met dit beheerplan”, zegt hij.

Uitkerkse Polderboeren met landbouwgrond: met uitsterven bedreigd?

14 FEBRUARI 2024

Bomenkap voor natuurbehoud

Hoe bizar het ook mag klinken dat men bomen kapt voor natuurbehoud, volgens Denaeghel heeft ook dit een reden. “Omdat het de realisatie van de instandhoudingsdoelstellingen in de Handzamevallei in de weg staat”, zegt hij. “Het bosje bestaat uit uitheemse bomen (vooral Italiaanse populieren) met een lage biodiversiteit en werd bovendien illegaal voor jachtdoeleinden aangeplant, op een moment dat de graslanden die bebost werden eigenlijk beschermd waren door het vegetatiebesluit. Een vergunning voor vegetatiewijziging/bebossing is er nooit geweest en zou ook niet verleend geweest zijn, gelet op het feit dat deze bosjes een betekenisvolle negatieve impact hebben op de natuurlijke kenmerken van het Vogelrichtlijngebied. De Handzamevallei is naar voor geschoven als één van de actiegebieden in de soortenbeschermingsprogramma’s (SBP) voor de bruine kiekendief, de kwartelkoning en weidevogels, en dient dus een open landschap nagestreefd te worden. Een aangepast maaibeheer is de sleuteloplossing om een soort als kwartelkoning kansen te bieden, waarbij gestreefd dient te worden naar voldoende grote oppervlaktes die in natuurbeheer zijn.”

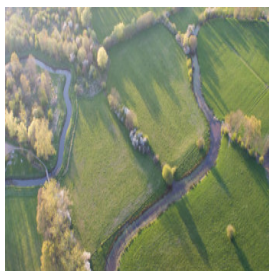

Glabbeek, Natuurpunt en landbouw strijken plooiën glad over natuurbeheerplan

25 OKTOBER 2023

en Bos dat in dit dossier zowel de aanvrager, behandelaar als beslisser is. En bovendien werd de impact op de land- en tuinbouw in het gebied onvoldoende onderzocht door ANB.”

De gemeente heeft dit samen met de gemeentelijke landbouwraad naar eigen zeggen wel uitvoerig bestudeerd. “We komen tot de conclusie dat er een veel te grote impact is van het natuurbeheerplan op de lokale land- en tuinbouwers”, klinkt het. Zo zou er 164 hectare professionele landbouwoppervlakte in de gemeente Glabbeek opgenomen zijn in het nieuwe natuurbeheerplan en het bijhorende aangeduide globaal kader. “Van die 164 hectare is maar liefst 125 hectare vandaag in gebruik door professionele landbouwers. Het zijn bovendien gronden die volledig buiten de beheerde eenheden van ANB liggen”, zegt Leen Schrevers, voorzitter van de landbouwraad en ondervoorzitter van Dorpspartij, de partij waar ook burgemeester Reekmans toe behoort.

“Eenzijdig indienen van natuurbeheerplannen door Natuurpunt is ronduit arrogant”

8 OKTOBER 2023

onderzoeken. “Bezwaar indienen kan nog maar tot volgende week dinsdag”, klinkt het.

Antwerpen - Essen: Boeren hekelen gebrekkige inspraak in Beleidsplan Ruimte

In Essen is het ruimtelijk beleidsplan van de gemeente aanleiding voor ongerustheid bij de lokale landbouwers. Dinsdagavond trokken er nog 150 landbouwers en 80 tractoren uit Loenhout, Essen, Kalmthout, Hoogstraten, Stabroek en Putte naar het gemeentehuis om te protesteren tegen het Beleidsplan Ruimte. In dit plan worden sommige delen van het landbouwgebied omgedoopt tot valleigebied.

Valleigebied versus beekdallandschap

Een ander argument vanuit het gemeentebestuur is dat het bosje van ruim drie hectare in deelgemeente Essen, dat volgens de plannen van ANB zal worden gerooid. “We vinden dat eigenlijk onaanvaardbaar. Overal zegt men in Vlaanderen dat er bos moet bijkomen”, zegt Laridon. “Hier is er een bos en stelt ANB voor het te kappen omdat er een kwartelkoning leeft.”

Vlaams-Brabant - Glabbeek: Opnieuw geen overleg over opmaak natuurbeheerplan

In oktober vorig jaar noemde Peter Reekmans, de burgemeester van Glabbeek, de manier waarop Natuurpunt natuurbeheerplannen opmaakt en indient, nog “ronduit arrogant”. Na een overleg een paar weken later waren de plooiën alweer gladgestreken tussen Glabbeek, Natuurpunt en vertegenwoordigers van lokale landbouwers. “We zijn tot een compromis gekomen zodat er nu een natuurbeheerplan op tafel ligt dat ook aanvaardbaar is voor de landbouwers”, klonk het toen.

Aanvrager, behandelaar én beslisser

Nauwelijks vier maanden na dit overleg trekt Glabbeek alweer aan de alarmbel. “Onze gemeente moet opnieuw bezwaar indienen tegen een zoveelste natuurbeheerplan, ditmaal voor de Velpevallei”, laat burgemeester Reekmans weten. “En ook dit nieuw natuurbeheerplan en het bijhorende globaal kader, werd zonder enige vorm van overleg opgemaakt. Het is eenzijdige visie van het Agentschap Natuur

Wijziging van de contouren

Volgens Schrevers is de omvang van de uitbreiding die ANB in het plan voorstelt, een enorme wijziging van de contouren van de Velpevallei waardoor de druk op de aanwezige landbouwpercelen en -bedrijven binnen de contouren aanzienlijk toeneemt. Wij kunnen niet begrijpen dat er in dit natuurbeheerplan zoveel landbouwgronden worden aangeduid en natuurdoelen worden geformuleerd. Het agrarisch gebied staat al vanuit verschillende hoeken onder druk. Het is dan ook niet te begrijpen dat de landbouwsector door dit natuurbeheerplan opnieuw wordt aangevallen”, zegt Schrevers. Ze wijst erop dat er in het betrokken gebied al heel wat Vlaams (VEN) en Europees (SBZ) natuurgebied is afgebakend, net als heel wat groene bestemmingen op het gewestplan. “Het zou dan ook het meest respectvol zijn om de contouren van het beheerplan binnen deze afbakening te houden zodat het agrarisch gebied in deze regio niet nog meer onder druk komt te staan.” Glabbeek hoopt dat ook de andere betrokken gemeentebesturen grondig de impact op de landbouw in hun dorp zullen

Volgens burgemeester Gaston Van Tichelt (cd&v) is het plan evenwichtig en hoeven boeren zich geen zorgen maken. “De landbouwsector moet ook volgende decennia in Essen goed kunnen werken. We weten dat er veel bezorgdheid is over beslissingen van overheden, vooral op langere termijn, maar dat is hier niet nodig”, meent hij.

Met die uitleg zijn de boeren niet gerustgesteld. “Het is mogelijk dat de term beekdallandschap of valleigebied geen impact heeft op de landbouw, zoals gemeenteraadsleden zeggen, maar wie weet wat de toekomst brengt? Het verleden heeft ons geleerd dat een stempel tot beperkingen kan leiden op gebied van bijvoorbeeld nultbemesting of aankooprechten van natuurorganisaties”, vertelt Sabina Vandeweyer van Landelijke Toekomst. Zij was één van de vele boeren die in de raadszaal van de gemeente getuige was van de goedkeuring van het Beleidsplan Ruimte Essen. Buiten waren nog meer boeren aanwezig. Na de goedkeuring in de raad gooiden ze uit protest eieren naar het gemeentehuis.

In het plan zijn diverse landbouwpercelen opgenomen onder de term Valleigebied/Beekdalvallei. Over de praktische invulling van het beleidsdocument, bijvoorbeeld een eventuele vernatting van het gebied, is nog geen duidelijkheid. Alhoewel er rond de term valleigebied geen juridische wetgeving is, kan dat op termijn wel komen, vrezen de boeren.

duiding

Opkoopregelingen voor alle maatwerkgebieden liggen klaar

19 JANUARI 2024

Na eerdere bezwaren van boeren die tijdens het openbaar onderzoek ook 80 bezwaarschriften hadden ingediend is de term “valleigebied” wel omgedoopt in het beleidsplan en veranderd in Beekdallandschap. Deze en andere aanpassingen zijn daarbij ook laattijdig doorgevoerd waardoor er enkele dagen voor de raadsvergadering nog geen definitief plan op tafel lag. “Wij hadden daarom gepleit om de stemming uit te stellen, maar daar is geen gehoor aan gegeven”, aldus Vandeweyer.

Bezwaren krijgen weinig gehoor

De protesterende landbouwers bekritiseerden daarnaast de totstandkoming van Beleidsplan Ruimte Essen. Daarbij zou er onvoldoende rekening gehouden zijn met de bezwaren van de boeren. Zo zouden er wel informatiemomenten geweest zijn tijdens de procedure maar geen inspraakmomenten. Bovendien hebben de boeren hun vraagtekens bij het bureau dat het beleidsplan in opdracht van de gemeente Essen heeft opgesteld. Dat bureau zou onder andere geen landbouwkennis in huis hebben.

Tijdens de informatieavonden hebben landbouwers meermaals aangegeven geen valleigebieden te wensen. Tevens heeft men naar eigen zeggen alternatieve oplossingen aangedragen om het waterbufferende effect in de regio te verbeteren door in te zetten op innovatieve technieken, zoals peilgestuurde drainage, onderhoud van sloten en inzetten op een goede bodemstructuur.

Uitgelicht

650 hectare landbouwgrond wordt natuur in Vallei van Kleine Nete en Aa

nieuws

De Vlaamse regering heeft deze week het Gewestelijk Ruimtelijk Uitvoeringsplan (GRUP) ‘Vallei van de Kleine Nete en Aa van Kasterlee tot Grobbendonk’ goedgekeurd. Door dat pla...

11 JANUARI 2024

Lees meer

Bron: Eigen berichtgeving

Beeld: Wikipedia

VILT vzw

Koning Albert II Laan 35

1000 Brussel

Belgium

Contact

T • 0473 59 41 39

M • info@vilt.be

Volg ons op:

screenreader.visit us on our facebook page: <https://www.facebook.com/vilt.nieuws/>

screenreader.visit us on our twitter page: https://twitter.com/vilt_nieuws

screenreader.visit us on our linkedin page: <https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/>

screenreader.visit us on our instagram page: <https://www.instagram.com/vilt.nieuws>

© 2024 VILT vzw, all rights reserved |

[Privacy policy](#)

[Copyright](#)

[Cookie Policy](#)

Webdesign by Who Owns The Zebra